

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

10. Tempore famis, humanitatem & naturam non esse exuendam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

his impartienda sunt, collatione redimamus, reparemus auro Num-
 quid his deficientibus non alij nobis redimendi cultores videntur? quan-
 tò vilius est pascere, quam emere cultores? Vbi enim repares? Vbi in-
 uenias, quem reformes? Adde, si inuenias, quem ignarum & alieni
 vsus numero possis substituere, non cultui. Quid plura? collato auro,
 coacta frumenta sunt: Ita nec abundantiam urbis minuit, & peregrinis
 alimoniam subministravit. Quanta hoc commendationis apud DEVM
 fuit sanctissimo seni? Quanta apud homines gloria? Hic magnus verè
 probatus, qui potuit Imperatori dicere, demonstrans prouincia totius
 populos: Hos tibi omnes reseruauit, hi viuunt beneficio tui senatus, hos
 tua curia iam morti abstulit. Quantò hoc vilius quàm illud, quod
 proximè Roma factum est, ejectos esse urbe amplissimâ, qui iam plu-
 rimam illic transegerant aetatem flentes cum filijs abijisse, quibus velut
 ciuibus amoliendum exilium deplorarent: interruptas complurium
 necessitudines, direptas affinitates. Et certè arriserat anni fecunditas:
 inuectitio urbs solam egebat frumento: potuissent iuuari, si peterent ab
 Italis frumentum, quorum filij expellebantur. Nihil hoc turpius, ex-
 cludere quasi alienum, & exigere quasi suum. Quid illum eijcis, qui
 de suo pascitur? Quid illum eijcis, qui te pascit? Seruum retines, trun-
 dis parentem? Frumentum suscipis, nec affectum impartis? Victum
 extorques, nec rependus gratiam? Quàm deforme hoc, quàm inutile?
 quomodo enim potest utile esse, quod non decet?

X.

Libenter aliud his proceribus ingererem, si pati manum
 sanantem possent. Alunt tot parasitos, tot moriones, tot canes
 aut homines caninos ac Cynicè loquentes & agentes, pereundū
 sibi esse dicerent, si tot pauperes alere deberent. Certè diues ille
 Epulo habuit complures canes, quos alere potuit; pauperi Laza-
 ro micam panis dare, graue duxit. Et obseruatè tenendum est,
 micas negatas inopi, cum toti modij dentur inutilibus, otiosis,
 immò & perniciosis hominibus. Authore Flauio Vopisco, Pha-
 go vir adedò gulosus fuit & vorax, vt adhibitus mensæ Aurelianæ,
 aprum integrum, centum panes, veruecem & porcellum, vno
 die, comederit, biberitque horcam vini. Ibi nullius impensæ pœ-
 nituit. Frustrum, immò micas & reliquias panis dare mendico, est
 patrimonium profligare: immò non dare, est profligare humani-
 tatem. Consideranda est igitur humanitas, ait Lactantius, si homines
 rectè

Lactât. lib. 6.
 diuinar. in-
 stitut. cap. 13.

rectè dici velimus. Id autem ipsum conservare humanitatem, quid aliud est, quàm diligere hominem, qui homo sit, & idem, quod nos sumus? discordia igitur, atq; dissensio non est secundùm hominis rationem. Verumq; est illud Ciceronis, quod ait, hominem natura obedientem homini nocere non posse, ergo si nocere homini, contra naturam est: prod-esse igitur homini secundùm naturam sit, necesse est. Quod qui non facit, hominis se appellatione dissipiat; quia humanitatis officium est, necessitati hominis, ac periculo subuenire. Quæro igitur ab ijs, qui flecti ac misereri non putant esse sapientis; si homo ab aliqua bestia comprehensus, auxilium sibi armati hominis imploret; utrùmne succurrendum putent, an minime? non sunt tam impudentes, ut negent, fieri oportere, quod flagitat, quod exposcit humanitas. Item si aliquis circumueniatur igni, ruina opprimatur, mergatur mari, flumine rapiatur; num putent hominis esse, non auxiliari? non sunt ipsi homines, si putent. Nemo enim potest eiusmodi periculis non esse subiectus. Immo verò, & hominis, & fortis viri esse dicent, servare periturum. Si ergo in eiusmodi casibus, qui periculum vite homini afferunt, succurrere, humanitatis esse, concedunt, quid causa est, cur si homo esuriat, sitiatur, algeat, succurrèdum esse non putat? quæ cum sint paria natura, cum illis casibus fortuitis, & unam eandemq; humanitatem desiderent; tamen illa discernunt; quia non re ipsa vera, sed utilitate presenti omnia metiuntur. Illos enim, quos periculo surripiant, sperant sibi gratiam relaturos. Egentes autem, quia non sperant, perire arbitrantur, quidquid eiusmodi hominibus impartiant. Hinc est illa Plauti detestanda sententia.

Malè meretur, qui mendico dat, quod edat.

Nam & illud quod dat, perit:

Et illi producit vitam ad miseriam.

CAPVT X.

*Pestifera grauius humani generis flagellum sit,
an Fames?*

SI quemadmodum Ethnicus Poëta fortasse pro persona locutus est, idcirco nihil stipis dandum est mendico, ne illi vita ad miseriam producat; tunc utique vita famelica morte ipsa censetur peior. Et re ipsa peiorem censent, qui

I,